

1. PROJE YERİ

İSTANBUL- GÜNGÖREN'DE TOPLU KONUT TASARIMI

Proje çalışması İstanbul'un Avrupa yakasında E5 ile Tem çevreyolları arasında kalan Güngören İlçesi'nin Tozkoparan Mahallesi'nde yapılacaktır.

2. PROJE KONUSU VE PROBLEM TANIMI

Proje konusu, söz konusu alan üzerinde toplu konutlardan oluşan bir yerleşim tasarımıdır.

Proje konusunun birinci boyutu, mimari tasarımın **tekrar, çoğaltma ve çeşitlendirme** problemlerine sistematik olarak yanıt aranmasıdır. Kentlerdeki toplam yapı stokunun en büyük dilimi barınma işlevini karşılayan binalardan ve yerleşmelerden oluşmaktadır. Dolayısıyla konunun **norm ve standart** oluşturma, mevcut norm ve standartları yorumlama boyutu ön plana çıkmaktadır. Bu da öncelikle yapım teknikleri ve teknolojileri, yapı malzemeleri ve bileşenlerini gündeme getirmektedir. Ancak norm ve standart oluşturma / yorumlama aynı zamanda da toplumsal **konvansiyonları** (uzlaşımları) ilgilendiren bir alandır. Dolayısıyla da nicelik, malzeme, teknoloji gibi maddi boyutların yanı sıra, **yaşama alışkanlıkları, bellek, varoluş** gibi açılımları da olan bir konudur. Dolayısıyla **teknik** olduğu kadar **kültürel ve ontolojik** boyutları da içermektedir.

Proje konusunun ikinci boyutu, yapılacak tasarım ile İstanbul'un tarihi yarımada sur dışı bölgesinde kalan bir bölgesine yapılaşma ve kullanım yorumları getirilecek olunmasıdır. Yorum getirilecek alanın başlıca özelliği, 20.yy. İstanbul'unun yapılaşma tarihi içinde farklı eşiklerden ve kırılmalardan geçmiş bir koridor üzerinde yer almasıdır.

Bilindiği gibi, 1950 sonrası gerçekleşen nüfus patlaması sonucunda İstanbul merkezden Doğu'ya ve Batı'ya doğru uzanan lineer bir hat üzerinde gelişmiştir. Büyümenin bu fiziki

formunu ve doğrultusunu belirleyen en önemli etkenlerden biri, şehrin surlar tarafından yönlendirilen doğal/ topografik konumu ve sınırları olmuştur. İkincisi ise uzak mesafe ulaşım akslarının yönüdür. Hem 19.yy'dan devralınan demiryolu ulaşımı eksenini, hem de 1960 sonrasında ağırlık verilen karayolu ulaşım eksenini üst üste gelmiş İstanbul'u sahil boyunca Doğu-Batı aksı doğrultusunda lineer bir gelişme göstermiştir.

Bu koridorun önemi 1970'lerin başında 1. Boğaz ve Haliç köprüleriyle İstanbul'u bir bütün olarak kuşatan 1. Çevre Yolu ile daha da artmış ve İstanbul'un parçalarını daha sıkı bağlarla birbirine kenetlemiştir. 1980'lerin sonunda tamamlanan 2.Boğaz Köprüsü ve 2.Çevre Yolu ise doğu-batı eksenindeki bu lineer kurguya kuzey-güney eksenini doğrultusunda bir derinlik kazandırmıştır.

İstanbul bu eksen boyunca büyümeye devam eden bir metropol kent olarak birçok sorunu birlikte yaşamaktadır. Kentin plansız gelişmesi, genişlemesi, yoğunlaşması, artan nüfus ve yapılaşma *konut sorunu* yanında kentin rant getirmeyen sosyal fiziki mekan gereksinimlerinin karşılanmasını giderek daha da güçleştirmektedir. Kuşkusuz bu gereksinimlerin başında konut sorunu ve kentsel kamusal açık alanların yetersizliği gelmektedir.

Güngören, İstanbul'un Avrupa yakasında, batı yönünde genişlemesinin ürünü olan ve periferiden, varoştan "ikincil-yeni-alternatif kent merkezi"ne doğru dönüşmekte olan bir semttir. Yoğun ve sıkışık kentsel dokusuyla Güngören, İstanbul'da ve Türkiye genelinde kişi başına düşen yeşil alanın en düşük olduğu yerlerden birisidir. Kalabalıklaşan nüfusu ve plansız gelişmeyle yoğunlaşan yapılaşma, burada da pek az kentsel açık alan bırakmaktadır. Kendiliğinden oluşan yoğun kentsel doku içinde yapı adalarının arasında bölük pörçük küçük boşluklar kalmakta; bu durum ise genelde niteliği düşük çok katlı konut yapılarıyla çevrili ve gerçekte çok yetersiz sosyal donatı alanları ile problemli yaşama çevrelerinin oluşmasına sebep olmaktadır.

Benzer sorunların yer aldığı proje alanı Tozkoparan, TOKİ tarafından kentsel dönüşüm alanı olarak belirlenmiş bir bölgedir. Ağırlıklı olarak bugüne kadar yapılan kentsel dönüşüm projelerinde yoksul yöre halkının ihtiyacı ve talebini karşılamak bir tarafa barınma hakları " kentsel dönüşüm" adı altında ellerinden alınarak yaşam alanları rant alanlarına dönüştürülmüştür. Tozkoparan'ın benzer süreci yaşamaması için, burada yaşayan yoksul halkın dışlanmadan ihtiyaçlarını karşılayan fiziki ve sosyal çevrelerin yaratılması gerekir. Bu nedenle yapılacak projelerde;

- "toplu konut" kavramının tartışılması ve sorgulanması,
- fiziksel ve sosyal dönüşümün birlikte sağlanacağı mekansal projelerin oluşturulması önem kazanmaktadır.

Üzerinde çalışılacak alan bir bütün olarak kabul edilecek, oluşturulan yapı adaları üzerinde Toplu Konutlardan oluşan bir yerleşme olarak sosyal donatı alanları ile birlikte öneri getirilecektir. Her grup yerleşme alanı ile ilgili ayrımları, sınırları ve konut dışı ihtiyaçların belirlenmesinde farklı işlevlerin (sosyal donatı alanları, otopark vb.) proje içindeki göreceli

ağırlıklarını kendi içinde belirleyecektir. Bölgedeki yaya hareketiyle, kentsel hizmetlerle ve aktivitelerle bütünleşme, onları çeşitlendirme ve zenginleştirme gibi boyutlar da proje kapsamı içinde olacaktır.

Proje konusu “bina” tasarımı değil, “yerleşme” tasarımıdır. Proje bir yandan **yerleşme** ölçeğinden **birim** ölçeğine kadar giden bir yapılaşma tasarımı, öte yandan da **cadde-yaya yolu-otopark-rekreasyon** gibi açık alan düzenlemelerini içerecek biçimde geniş kapsamlı olarak ele alınacaktır. Ayrıca mekansal planlama ile birlikte **üretim teknolojisinin** ve **organizasyonunun** tasarımı da proje çalışmasının kapsamı içinde olacaktır. Tasarlanacak alanlarda alt gelir grubuna yönelik mülk konutlar yer alacaktır.

3. ÇALIŞMANIN YÜRÜTÜLMESİ ve DEĞERLENDİRİLMESİ

Projenin değerlendirilmesi; eskiz sınavı, ara jüri ve dönem sonu jüri oturumu aşamalarından oluşmaktadır.

1.Ara Jüri Tarihi: 31.03.2022

Etki Oranı: %15

2.Ara Jüri Tarihi: 05.05.2022

Etki Oranı: %15

Dönem Sonu Jüri Tarihi: 02.06.2022

Etki Oranı: %60

Derslere Devam Zorunluluğu ve Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi: %10

- Jüriye katılım zorunludur.
- Minimum geçme notu 63'tür.
- Derslere gelmek değil, çalışmaların gösterimi devamdan sayılacaktır. Öğrencinin devamlı sayılabilmesi için tashih göstermesi şarttır. Minimum devam süresi okul yönetmeliğinde belirtilmiş olup %70'tir.
- Dönem sonunda öğrenci projelerindeki paftaların tümü birleştirilmiş pdf ve dwg olarak Teams üzerinden toplanacaktır. Çevrimiçi ortamda yapılan teslimin yanı sıra istenen formatların sitede belirtilmesi koşuluyla elden de teslim alınacaktır. Ancak elden teslim şartı pandemi sürecinin koşullarına göre belirlenecek olup, değişikliğe açıktır.

4. İHTİYAÇ PROGRAMI

Yapı adaları için verilen 1.50-1.70 emsal aralığına ve yapı adası sınırlarına uyulacaktır.

Konut Tipi	İnşaat Alanının;
Yaşama ve mutfak +1 oda+banyo < 70 m2	~%30'u
Yaşama ve mutfak + 2 oda + banyo < 90 m2	~%30'u
Yaşama ve mutfak + 3oda + banyo +WC < 150 m2	~%40'ı olacak şekilde kurgulanacaktır.

Getirilecek esnek çözümlerle, konutların dağılımına ilişkin oranlar, ihtiyaca göre değişebilir olmalıdır. Dağılımlarda % 10 oranında kaymalar olabilir.

İnşaat alanının %10'u **kapalı** sosyal donatı alanlarına ayrılacaktır.

Sosyal donatı alanları;

- Çocuk Oyun Alanları
 - Yetişkin Oyun Alanları
 - Açık/Kapalı Spor Alanları
 - Küçük Ölçekli Üretim Alanları
 - Çalışma Alanları (kütüphane, kitap-kafe...vb.)
 - Etkinlik Alanları
 - Küçük Ölçekli Kültürel Tesisler
 - Pazar Yeri
 - Park/Bahçe
- vb. alanlar olabilir. Öneriler geliştirilebilir.

5. YARIYIL İÇİ ÇALIŞMA ÖLÇEKLERİ VE YARIYIL SONU SUNUŞ PROGRAMI

-Genel Yerleşme Planı

Yol örüntüsü ve hiyerarşisi, binaların dağılımları ve konumları, kamusal alanların konumları, yerleşmenin sınır eşikleri ve komşu arsalar ile ilişkileri vb. temel yerleşme kararlarını ifade edecek şekilde kuşbakışı görünüş olarak. 1/1000 veya 1/500

-Ön Tasarım

Yerleşmenin bütününe gösteren bodrum, zemin ve bir normal kat planı, kesitler, görünüşler 1/500

Yerleşme projesi içinde yinelenen, yerleşme örüntüsünün kurulmasında kritik rol oynayan, aynen veya dönüşerek yinelenen bir yerleşme biriminin plan, kesit ve görünüşleri

Bir Komşuluk ilişkisinin bütün kat planları, kesitler, görünüşleri 1/200

-Uygulama Projesi

(Binalardan birinin, en az iki birim konut ve düşey sirkülasyon ünitesini kapsayacak bir bölümünün sistem detayını içerecek şekilde çizilmiş kat planları, kesit ve görünüşü): 1/50,

-Konut tiplerinin türeme ve konumlanma mantığını ifade edecek şekilde çizilmiş

Tipoloji Paftası Ve Şematik Emsal Hesapları

-Yerleşme Maketi (Sözlü sınava getirilecek) :1/1000 veya 1/500

-Sunum Paftası A1 (60/84 cm) boyutlarında projenizi en iyi ifade edecek şekilde kolaj olarak sergilemeye yönelik hazırlanacaktır (Vaziyet planı, kat planları, maket fotoğrafları, perspektifler, konsepti anlatan metin)

6. YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI VE ÇALIŞMA TAKVİMİ

1. HAFTA	17.02.2022	Proje Tanıtımı ve Arazi Gezisi
2. HAFTA	24.02.2022	Atölye Çalışması
3. HAFTA	03.03.2022	Atölye Çalışması
4. HAFTA	10.03.2022	Atölye Çalışması
5. HAFTA	17.03.2022	Atölye Çalışması
6. HAFTA	24.03.2022	1. Ara Jüri
7. HAFTA	31.03.2022	Atölye Çalışması
8. HAFTA	07.04.2022	Atölye Çalışması
9. HAFTA	14.04.2022	Atölye Çalışması
10. HAFTA	21.04.2022	Atölye Çalışması
11. HAFTA	28.04.2022	Atölye Çalışması
12. HAFTA	05.05.2022	2. Ara Jüri
13. HAFTA	12.05.2022	Atölye Çalışması
14. HAFTA	19.05.2022	Atölye Çalışması
15. HAFTA		Final Jüri

NOT: Yarıyıl projesini teslim edebilmek ve yarıyıl sonu sınavına katılabilmek için atölye çalışmalarına, jüriye katılmak ve yeterli görülmek esastır.